Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/1739

2024 6 24

TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2024/1739

2024 m. birželio 24 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 215 straipsnį,

atsižvelgdama į 2014 m. kovo 17 d. Tarybos sprendimą 2014/145/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi ([1])

atsižvelgdama į bendrą Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Tarybos reglamentu (ES) Nr. 269/2014 ([2]) įgyvendinamos Sprendime 2014/145/BUSP numatytos ribojamosios priemonės;

(2) 2024 m. birželio 24 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2024/1738 ([3]), kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145/BUSP. Sprendimu (BUSP) 2024/1738 nustatoma nukrypti leidžianti nuostata, kuria leidžiama nutraukti lėšų, įšaldytų dėl į sąrašą įtraukto banko korespondento dalyvavimo jų pervedime, įšaldymą su sąlyga, kad pervedimas atliekamas tarp dviejų į sąrašą neįtrauktų fizinių ar juridinių asmenų, subjektų ar įstaigų naudojantis sąskaitomis į sąrašą neįtrauktose kredito ar kitose finansų įstaigose. Sprendimu (BUSP) 2024/1738 taip pat nustatoma nukrypti leidžianti nuostata, kuria leidžiama nutraukti lėšų, įšaldytų dėl į sąrašą įtraukto banko emitento dalyvavimo jų pervedime, įšaldymą su sąlyga, kad pervedimas atliekamas tarp dviejų į sąrašą neįtrauktų fizinių ar juridinių asmenų, subjektų ar įstaigų;

(3) tikslinga paaiškinti, kad apsauga nuo atsakomybės, suteikiama veiklos vykdytojams, jeigu jie nežinojo ir neturėjo pagrįstos priežasties įtarti, kad savo veiksmais pažeistų Sąjungos ribojamąsias priemones, negali būti taikoma, jei veiklos vykdytojai neatliko tinkamo išsamaus patikrinimo. Atliekant tokį išsamų patikrinimą tikslinga deramai atsižvelgti į viešai ar lengvai prieinamą informaciją. Todėl, pavyzdžiui, Sąjungos veiklos vykdytojas negali sėkmingai pasiremti tokia apsauga, kai jis kaltinamas pažeidęs atitinkamas ribojamąsias priemones, nes neatliko paprastų patikrinimų ar inspektavimų;

(4) siekiant užtikrinti suderinamumą su Europos Sąjungos Teisingumo Teismo aiškinimu byloje C-72/11, apėjimą draudžianti nuostata turėtų būti iš dalies pakeista, kad būtų paaiškinta, jog žinojimo ir ketinimo reikalavimai yra įvykdomi ne tik tuomet, kai asmuo sąmoningai siekia ribojamųjų priemonių apėjimo tikslo arba poveikio, bet ir tuomet, kai asmuo, dalyvaujantis veikloje, kurios tikslas arba poveikis yra ribojamųjų priemonių apėjimas, žino, kad toks dalyvavimas gali turėti tą tikslą ar tą poveikį, ir sutinka su tokia galimybe;

(5) tikslinga įvesti nuostatą, kurios tikslas yra suteikti galimybę valstybių narių piliečiams ir bendrovėms gauti kompensaciją iš Rusijos asmenų ir subjektų, padariusių jiems žalą. Tai apima jiems priklausančioms ar jų valdomoms įmonėms padarytą žalą, susijusią su sutartimi ar sandoriu, kurių vykdymą paveikė Reglamentu (ES) Nr. 269/2014 nustatytos priemonės, su sąlyga, kad atitinkamas valstybės narės pilietis ar bendrovė neturi praktinės galimybės pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis, pavyzdžiui, pagal atitinkamą dvišalę investicijų sutartį. Tokios kompensacijos gali būti reikalaujama valstybės narės teismuose pagal atitinkamas Sąjungos ir valstybės narės teisės nuostatas dėl jurisdikcijos ir teismo proceso civilinėse ir komercinėse bylose, įskaitant nuostatas dėl laikinųjų apsaugos priemonių procedūrų;

([1]) OL L 78, 2014 3 17, p. 16.
([2]) 2014 m. kovo 17 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L 78, 2014 3 17, p. 6).
([3]) 2024 m. birželio 24 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2024/1738, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L, 2024/1738, 2024 6 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1738/oj).

(6) siekiant padidinti informuotumą apie vykdymo užtikrinimo veiklą, reikėtų, kad valstybės narės praneštų apie sankcijas, taikomas už ribojamųjų priemonių pažeidimus;

(7) kai fizinis ar juridinis asmuo savanoriškai, išsamiai ir laiku atskleidžia informaciją apie ribojamųjų priemonių pažeidimą, taikydamos sankcijas nacionalinės kompetentingos institucijos atitinkamais atvejais turėtų galėti į tai atsižvelgti pagal nacionalinę administracinę teisę ar kitą atitinkamą nacionalinę teisę ar taisykles. Taikomos priemonės, kurias valstybės narės taiko pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2024/1226 ([4]), ir joje nustatyti reikalavimai, susiję su lengvinančiomis aplinkybėmis;

(8) pagal Sąjungos bendros užsienio ir saugumo politikos tikslus išsaugoti taiką, stiprinti tarptautinį saugumą ir skatinti tarptautinį bendradarbiavimą, demokratiją bei teisės viršenybę ir, konkrečiau, tikslus, kurių siekiama Sprendimu 2014/145/BUSP, tikslinga užtikrinti, kad Tarybos, Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) turimiems dokumentams dėl Reglamente (ES) Nr. 269/2014 nustatytų priemonių vykdymo užtikrinimo ar dėl tų priemonių pažeidimo ar apėjimo prevencijos būtų taikomi profesinės paslapties reikalavimai ir jie būtų saugomi pagal Sąjungos institucijoms taikytinas taisykles, nes tuose dokumentuose esančios informacijos atskleidimas gali trukdyti užtikrinti šių priemonių vykdymą arba sumažinti jų veiksmingumą, nes atitinkami asmenys ir subjektai gali imtis veiksmų, kad užkirstų kelią jų vykdymo užtikrinimui. Tokia apsauga turėtų būti užtikrinta ir bendriems vyriausiojo įgaliotinio ir Komisijos pasiūlymams dėl Reglamento (ES) Nr. 269/2014 keitimo ir visiems susijusiems parengiamiesiems dokumentams, nes jų atskleidimas gali turėti įtakos Sprendime 2014/145/BUSP ir tame reglamente išdėstytų priemonių veiksmingumui ir būsimų pasiūlymų rengimui bei deryboms dėl jų. Tam tikras priemones, kurios yra įtrauktos į tokius bendrus pasiūlymus ir kurių Taryba dėl įvairių priežasčių negali priimti, vyriausiasis įgaliotinis ir Komisija neretai įtraukia į vėlesnius pasiūlymus. Labai svarbu apsaugoti tą iniciatyvos teisę nuo viešųjų ar privačiųjų interesų daromos įtakos, kuria ne organizuotų konsultacijų kontekste mėginama priversti Sąjungos institucijas ir Sąjungos tarnybas pasiūlyti, priimti, pakeisti ar susitarti dėl pakeitimo. Jų atskleidimas galimas naujas turto įšaldymo priemones gali padaryti neveiksmingas, nes jau būtų atskleista, kad jas ketinama priimti. Todėl turėtų būti preziumuojama, kad atskleidus tuos dokumentus, būtų pakenkta Sąjungos ar vienos ar daugiau valstybių narių saugumui ar jų tarptautinių santykių plėtojimui.

(9) tos priemonės patenka į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo taikymo sritį, todėl, siekiant visų pirma užtikrinti, kad visose valstybėse narėse jos būtų taikomos vienodai, būtina imtis reguliavimo veiksmų Sąjungos lygmeniu;

(10) todėl Reglamentas (ES) Nr. 269/2014 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 269/2014 iš dalies keičiamas taip:

1) 6b straipsnyje įterpiamos šios dalys:

„5h. Nukrypstant nuo šio reglamento 2 straipsnio, jeigu atitinkamos lėšos buvo įšaldytos dėl to, kad pervedant tas lėšas iš Rusijos Federaciją į Sąjungą kaip bankas tarpininkas dalyvavo į šio reglamento I priedo sąrašą įtrauktas juridinis asmuo, subjektas ar įstaiga , valstybės narės kompetentingos institucijos tokiomis sąlygomis, kurias jos laiko tinkamomis, gali leisti nutraukti tam tikrų lėšų įšaldymą nustačiusios, kad:

a) šios lėšos pervedamos tarp dviejų į šio reglamento I priedo sąrašą neįtrauktų fizinių ar juridinių asmenų, subjektų ar įstaigų;

b) šios lėšos pervedamos naudojantis sąskaitomis į šio reglamento I priedo sąrašą neįtrauktose kredito įstaigose ir

c) pervedant šias lėšas nepažeidžiama šio reglamento 2 straipsnio 2 dalis ir 9 straipsnis.

Ši dalis netaikoma įšaldytoms lėšoms arba ekonominiams ištekliams, kurie laikomi centriniuose vertybinių popierių depozitoriumuose, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 909/2014.

([4]) 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1226 dėl nusikalstamų veikų apibrėžties ir sankcijų už Sąjungos ribojamųjų priemonių pažeidimą, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2018/1673 (OL L, 2024/1226, 2024 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1226/oj).

5i. Nukrypstant nuo šio reglamento 2 straipsnio ir su sąlyga, kad atitinkamas mokėjimas buvo įšaldytas dėl to, kad pervedimas iš Rusijos Federacijos į Sąjungą inicijuotas per į šio reglamento I priede pateikiamą sąrašą įtrauktą juridinį asmenį, subjektą arba organizaciją arba į šio reglamento I priede pateikiamą sąrašą įtraukto juridinio asmens, subjekto arba organizacijos, valstybės narės kompetentingos institucijos gali tokiomis sąlygomis, kurias jos laiko tinkamomis, leisti vėl vykdyti tą įšaldytą mokėjimą, jei nustato, kad toks mokėjimo pervedimas vykdomas:

a) tarp dviejų į šio reglamento I priede pateikiamą sąrašą neįtrauktų fizinių ar juridinių asmenų, subjektų ar organizacijų ir

b) nepažeidžiant šio reglamento 2 straipsnio 2 dalies ir 9 straipsnio.

Ši dalis netaikoma įšaldytoms lėšoms arba ekonominiams ištekliams, kurie laikomi centriniuose vertybinių popierių depozitoriumuose, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 909/2014.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nurodyto pervedimo gavėjais gali būti tik valstybės narės, Europos ekonominės erdvės šalies narės arba Šveicarijos piliečiai arba fiziniai asmenys, turintys leidimą laikinai arba nuolat gyventi valstybėje narėje, Europos ekonominės erdvės šalyje narėje arba Šveicarijoje.

Vienam pareiškėjui gali būti suteiktas vienas leidimas.

Apie leidimus, suteiktus pagal šią dalį, atitinkama valstybė narė informuoja kitas valstybes nares ir Komisiją per savaitę nuo leidimo suteikimo.“;

2) 9 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Draudžiama sąmoningai ir apgalvotai dalyvauti veikloje, kurios tikslas arba poveikis yra šiame reglamente išdėstytų draudimų apėjimas, be kita ko, dalyvauti tokioje veikloje tyčia nesiekiant to tikslo ar poveikio, tačiau žinant, kad toks dalyvavimas gali turėti tą tikslą ar poveikį, ir sutinkant su tokia galimybe.“;

3) įterpiamas šis straipsnis:

„11a straipsnis

Bet kuris 17 straipsnio c arba d punkte nurodytas asmuo teismo procesuose kompetentinguose valstybės narės teismuose turi teisę į žalos, įskaitant teisines išlaidas, atlyginimą, kurią tas asmuo patyrė dėl ieškinių, kuriuos teismams trečiosiose valstybėse pareiškė 11 straipsnio 1 dalies a ar b punktuose nurodyti asmenys, subjektai ir įstaigos, ir kuri yra susijusi su bet kokia sutartimi arba sandoriu, kurių vykdymui tiesioginį arba netiesioginį, visapusišką arba dalinį poveikį turėjo šiuo reglamentu nustatytos priemonės, su sąlyga, kad atitinkamas asmuo neturi veiksmingos galimybės naudotis teisių gynimo priemonėmis pagal atitinkamą jurisdikciją.“;

4) 12 straipsnio 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) pažeidimus ir vykdymo užtikrinimo problemas, už šio reglamento nuostatų pažeidimus taikytas sankcijas ir nacionalinių teismų priimtus sprendimus.“;

5) 15 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, įskaitant atitinkamas baudžiamąsias sankcijas, taikytinų už šio reglamento nuostatų pažeidimus, ir imasi visų būtinų priemonių, kad būtų užtikrintas jų įgyvendinimas. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos ir jomis kaip į atsakomybę lengvinančią aplinkybę gali būti atsižvelgiama į savanorišką informacijos apie šio reglamento nuostatų pažeidimus atskleidimą, laikantis atitinkamos nacionalinės teisės. Valstybės narės taip pat numato tinkamas pajamų, gautų iš tokių pažeidimų, konfiskavimo priemones.“;

6) 16a straipsnis pakeičiamas taip:

„16a straipsnis

1. Visą pagal šį reglamentą Komisijai pateiktą arba jos gautą informaciją Komisija naudoja tik tais tikslais, kuriais ji buvo pateikta arba gauta.

2. Visiems Tarybos, Komisijos ar Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) turimiems dokumentams šiame reglamente išdėstytų priemonių vykdymo užtikrinimo arba kelio jų pažeidimui ar apėjimui užkirtimo tikslu taikomi profesinės paslapties reikalavimai ir apsauga pagal Sąjungos institucijoms taikytinas taisykles. Tokia apsauga taikoma bendriems vyriausiojo įgaliotinio ir Komisijos pasiūlymams dėl šio reglamento pakeitimo ir su jais susijusiems parengiamiesiems dokumentams.

Preziumuojama, kad atskleidus pirmoje pastraipoje nurodytus dokumentus ar pasiūlymus būtų pakenkta Sąjungos ar vienos ar daugiau valstybių narių saugumui ar jų tarptautinių santykių plėtojimui.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Liuksemburge 2024 m. birželio 24 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. BORRELL FONTELLES